

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **X. H.**, zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s., se sídlem Kovářská 4, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2018, čj. OAM-615/ZA-ZA02-ZA16-2015, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 6. 2019, čj. 63 Az 10/2018-107,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce je státní příslušník Čínské lidové republiky. Přicestoval letecky do Prahy na české turistické vízum a následně podal žádost o mezinárodní ochranu v ČR. Vypověděl, že je pronásledován z důvodu náboženského vyznání a hrozí mu nebezpečí vážné újmy. Je křesťan a hlásí se k Církvi Všemohoucího Boha. Příslušníci této církve se scházeli v soukromí u některých z věřících. Tvrdil, že problémy v zemi původu pro něj začaly v roce 2014. V této době v místě, kde původně žil se svou rodinou, chtěla čínská vláda zatknout jeho rodiče, kteří jsou také členy Církve Všemohoucího Boha. V té době také čínská vláda započala mediální propagaci proti Církvi Všemohoucího Boha. Popsal, jak byl udán a téměř zatčen. Žalobce ani jeho rodiče nikdy nebyli zatčeni. V srpnu 2014 se účastnil natáčení filmu pro potřeby církve, spolu s ostatními se dal na útěk, neboť byl varován, že přijela policie. Žalobce se domníval, že auto, které je pronásledovalo, bylo policejní. V květnu 2015 byl při náboženském setkání opět varován, že přišla policie, dal se na útěk; o dvou mužích, kteří stáli před domem, si myslel, že jsou policisté, jelikož mu to řekl spoluvěřící. Žalobce v průběhu správního řízení dokládal množství článků a dalších dokumentů, v kterých je popisována situace křesťanů v Číně. Žalobce popsal také různé situace, při kterých byli zatčeni jeho spoluvěřící a případně byli i mučeni. Přístup k náboženství je stejný v celé Číně, situaci proto nemohl vyřešit vnitřním přesídlením. S vycestováním neměl problém.

[2] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví žalobci mezinárodní ochranu neudělil. V rozhodnutí se postupně zabýval jednotlivými předpoklady pro udělení mezinárodní ochrany a doplňkové ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a dospěl k závěru, že tam uvedené zákonné důvody žalobce nesplňuje.

[3] Krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Neztotožnil se s hodnocením žalovaného, podle kterého žalobce využil pouze znalost problematiky pronásledování příslušníků náboženských menšin v Číně, aby vygradoval svůj azylový příběh.

Závěry žalovaného jsou podle krajského soudu nepřezkoumatelné. Žalovaný nedostatečně posoudil konkrétní postavení a osobní situaci žalobce. Žalovaný se měl zaměřit na to, zda u žalobce neexistuje vyšší pravděpodobnost pronásledování, neboť dříve již několikrát unikl zatčení, v minulosti jeho rodiče hledala policie, musel opustit domov, byli zatčeni jeho spoluvěřící z bezprostředního okolí. Za nepřezkoumatelný závěr krajský soud rovněž považuje to, že žalobce měl možnost danou situací řešit vnitřním přesídlením, ačkoli žalobce uváděl, že pronásledování křesťanů probíhá po celé Číně. Nepřezkoumatelně se vypořádal žalovaný rovněž s možností udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, jelikož neúplně posoudil individuální azylový příběh žalobce, možnost vnitřní ochrany a neopatřil si dostatečné informace ve vztahu k bezpečnosti návratu neúspěšných žadatelů o azyl do Číny.

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností. V ní trvá na tom, že žalobce v Číně nebyl pronásledován ve smyslu zákona o azylu a takové nebezpečí mu nehrozí ani v budoucnu po jeho návratu zpět do Číny. Žalobce v podstatě vystavěl svůj azylový příběh na tom, co se stalo jeho spoluvěřícím. Žalobce navíc v hierarchii církve nezastává žádné významné postavení. Je pouze řadovým věřícím. Podle stěžovatele je tak nepodložený závěr krajského soudu, že nedostatečně posoudil individuální situaci žalobce. Pokud se žalobce cítil ohrožen, mohl využít možnosti vnitřního přesídlení, neboť dle toho, co uvedl žalobce, se cítil ohrožen pouze v místě svého bydliště. Při vyřizování víza a odletu z Pekingu neměl rovněž žádné problémy. Z konkrétních skutkových okolností vyplývá, že důvody žalobce k odjezdu z vlasti byly jiné, než se snaží prezentovat. Individuální okolnosti týkající se doby a způsobu, jakým žalobce zemi opustil, vypovídají o celkové nevěrohodnosti tvrzených potíží v zemi původu. Stěžovatel shrnul, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázky a své závěry nepodložil dostatečnými důvody, a proto je napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Podle stěžovatele je také požadavek krajského soudu na opatření doplňujících informací o bezpečnosti návratu do země původu neúspěšných žadatelů nadbytečný. Navrhl, aby NSS rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Žalobce uvedl, že napadený rozsudek je řádně odůvodněn, krajský soud se neodchýlil od ustálené judikatury, a proto kasační stížnost nespĺňuje podmínku přijatelnosti. Žalobce se domnívá, že u něho existuje přiměřená pravděpodobnost pronásledování z důvodu náboženského vyznání. Ze zpráv o zemi původu vyplývá, že zde jsou pronásledováni příslušníci náboženských menšin. Žalobce dále odkázal na zprávy, které potvrzují možné problémy neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do Číny. K možnosti vnitřního přesídlení žalobce uvedl, že stěžovatel neuvedl, do které konkrétní části Číny by se žalobce mohl přestěhovat. Navrhl, aby NSS kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, případně zamítl jako nedůvodnou.

[6] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[7] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[8] K nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí lze poukázat na rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS atd. Krajský soud postupoval v souladu s touto judikaturou. Rozhodnutí krajský soud řádně odůvodnil a srozumitelně vysvětlil, proč rozhodl tak, jak uvedl ve výroku rozhodnutí.

pokračování

[9] K námitce nesprávného hodnocení skutkového stavu věci NSS uvádí, že souhlasí se stěžovatelem, že incidenty, které popisoval žalobce a při nichž policie zatýkala ostatní členy církve a žalobci se vždy podařilo uniknout, samy o sobě nedosahují intenzity pronásledování požadované § 2 odst. 4 zákona o azylu, respektive čl. 9 odst. 1 směrnice Rady 2004/83/ES, tzv. kvalifikační směrnice¹. Jak ovšem NSS zdůraznil v nedávném rozsudku ze dne 29. 8. 2019, čj. 9 Azs 39/2019-77, vydaném rovněž ve věci azylové žádosti čínského státního příslušníka křesťanského vyznání: „*Posuzování odůvodněných obav z pronásledování má prospektivní povahu, takže není zcela nezbytné, aby žadatel o mezinárodní ochranu v minulosti již konkrétní akt pronásledování utrpěl*“ (bod 23). V rámci přezkumu důvodů pro udělení mezinárodní ochrany se tedy zkoumá také možnost budoucího pronásledování, a to optikou standardu přiměřené pravděpodobnosti.

[10] Odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu proto může být shledán i v případě příslušníka určitého náboženského společenství, který v minulosti nebyl vystaven žádnému konkrétnímu aktu pronásledování. Stěžovatel se neměl zastavit na úvahách, že žalobce v minulosti nebyl vystaven konkrétnímu aktu pronásledování. Měl se podrobně zabývat otázkou, zda už z důvodu členství ke skupině čínských křesťanů je či není přiměřeně pravděpodobné, že bude žalobce v budoucnu v zemi původu vystaven pronásledování (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 8. 2019, čj. 9 Azs 39/2019-77, body 19-41). Konzistentní tvrzení žalobce a řada materiálů doložených v průběhu správního řízení přitom vypovídá o tom, že souvěrci byli zatýkáni, vězněni a případně i vystaveni mučení, což stěžovatel nepopírá.

[11] Stěžovatel v kasační stížnosti poukazuje na to, že žalobce byl řadovým příslušníkem církve. Z žádného dostupného zdroje podle jeho názoru neplyne, že by všichni členové církve v Číně byli nuceni čelit pronásledování. Rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany však obdobnou argumentaci neobsahuje. Pasáže ze zpráv o situaci v Číně citované ve správním rozhodnutí hrozbu pronásledování neomezují pouze na vedoucí příslušníky církvi (srov. s. 21 a 22 rozhodnutí stěžovatele). Také stěžovatel své závěry o možnosti pronásledování v rozhodnutí vztahuje obecně na všechny věřící, řadové příslušníky nevyjímaje (srov. s. 23 a 24 rozhodnutí stěžovatele). Pokud byl stěžovatel přesvědčen, že nebezpečí pronásledování v Číně hrozí pouze určitým exponovaným křesťanům, měl tento závěr uvést v odůvodnění rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany a podložit ho patřičnými zdroji. Nedostatky odůvodnění správního rozhodnutí nelze dodatečně zhojit až v soudním řízení (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 9. 2003, čj. 1 A 629/2002-25, č. 73/2004 Sb. NSS).

[12] Pro posouzení neexistence hrozby pronásledování v posuzované věci není dostačující ani nekonkrétní úvaha o možnosti vnitřního přesídlení (srov. s. 23 a 32 rozhodnutí stěžovatele). Stěžovatel nijak nevysvětlil, ve kterých provinciích by hrozba pronásledování byla menší než v domovské provincii žalobce, obzvláště je-li příslušnost k zakázané církvi stíhána na základě trestního zákoníku, který je platný pro celou Čínu.

[13] Důvodné nemohou být ani argumenty stěžovatele o nevěrohodnosti žalobce založené na bezproblémovém a údajně organizovaném odchodu žalobce z Číny. Nebezpečí pronásledování nelze vyloučit pouze proto, že žadatel o mezinárodní ochranu vycestoval bez problémů ze země původu. Státní orgán, který je příslušný k vydávání cestovních dokladů, nemusí vždy za všech okolností disponovat informacemi o akcích všech státních složek plánovaných proti určitým subjektům či seznamem tzv. „nepohodlných“ osob (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 1. 2018, čj. 10 Azs 254/2017-40, bod 28). Měl-li stěžovatel informace, že odchod

¹ Směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany. Úř. věst. L 304, 30. 9. 2004, s. 12-23.

žalobce byl organizován třetími osobami z důvodu, který by udělení mezinárodní ochrany vylučoval, pak měl tyto informace promítnout do rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel však v souvislosti s údajnou organizovaností a podezřelou bezproblémovostí vycestování žalobce v rozhodnutí uvádí jen indicie a nedořečené náznaky, které nelze soudně přezkoumat (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 8. 2019, čj. 9 Azs 39/2019-77, body 47-50).

[14] Postavením čínských občanů, kteří překročili povolenou dobu pobytu v zahraničí, resp. postavením neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do Číny, se zabýval stěžovatel na s. 33 a 34 svého rozhodnutí. Uvedl, že pokud měly čínské státní orgány o žalobce jakýkoli zájem, mohly jej zatknout již před jeho odjezdem; že mohly požádat české orgány o jeho vydání; a že neexistují žádné důkazy o špatném zacházení s neúspěšnými žadateli o mezinárodní ochranu po jejich návratu do Číny. Dále uvedl: „*Správní orgán tak považuje vyjádření žadatele za čisté účelové, protože z jím shromážděných informací rozhodně nelze dovodit, že by žadatel byl po svém návratu do vlasti zadržán, jak tvrdí, a postižen za podání žádosti o mezinárodní ochranu v ČR z náboženských důvodů.*“ Daný závěr stěžovatele není opřen o žádná skutková zjištění, je pouhým nepodloženým názorem a nemůže být aprobován, neboť zde není odkázáno na žádný podklad týkající se postavení neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do Číny. Není totiž zřejmé, co je míněno „*jím shromážděnými informacemi*“ (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 8. 2019, čj. 9 Azs 39/2019-77).

[15] NSS je vzhledem ke všemu výše uvedenému přesvědčen, že se krajský soud nedopustil hrubého pochybení při výkladu práva. Současně v této věci nevyvstala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Rozdílnou judikaturu krajských soudů sjednotil NSS rozsudkem ze dne 29. 8. 2019, čj. 9 Azs 39/2019-77, ve kterém se komplexně vyjádřil k hodnocení situace čínských křesťanů žádajících v ČR o mezinárodní ochranu.

[16] NSS proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. října 2019

Ondřej Mrákota
předseda senátu